

Tjänsteskrivelse

2025-09-10

Hannes Wallberg | Utvecklingsledare

Dnr TSN2025/235-2

0734-64 70 39 |

hannes.wallberg@bollebygd.se

Yttrande angående framtida delägarskap i Gryaab, teknik- och servicenämnden**Förslag till beslut**

Teknik- och servicenämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun ska genomföra avloppsrening i egen regi, initiera utträde ur Gryaab och därmed avstå medfinansiering av Nya Rya.

Ärendet

Bollebygd blev 2019 delägare i Gryaab med utgångspunkten att leda spillvatten via Härryda till Ryaverket. Efter hand har kostnadsbilden och osäkerheterna kring överföringsledningar, transitavtal och kapacitetspassagen under Mölndalsån ökat. Detta föranledde kommunfullmäktiges inriktningsbeslut i december 2023 att möjliggöra avloppsrening i egen regi (KS2023/231–10). I april 2025 förlängdes miljötillståndet för befintligt reningsverk till 2035 vilket ger tillräckligt tidsutrymme för att planera och genomföra en om-/nybyggnation utan att forcera kritiska moment. Övriga delägare i Gryaab efterfrågar nu ett tydligt ställningstagande från Bollebygd om fortsatt ägande eller utträde. Den multikriterieanalys (MKA) som Sweco tog fram (KS2023/231–7) vägde ekonomi, teknik, miljö, sociala aspekter, organisation och genomförandetid och landade i att egen regi sammantaget är mer fördelaktigt, medan Gryaab-alternativet främst är starkare i recipientpåverkan i Bollebygds kommun och dess grannkommuner.

Ekonomiska förutsättningar

MKA:n visar att ombyggnation av Bollebygds avloppsreningsverk (BARV) är ekonomiskt mer fördelaktigt än anslutning till Gryaab när investerings-, drift- och återinvesteringskostnader vägs samman med annuitets- och nuvärdesmetod (ASEK 7.0, 3,5% diskontering). Den översiktliga kalkylen anger en initial investering om cirka 155 mnkr för BARV jämfört med cirka 615 mnkr för överföringsledningar och pumpstationer till Gryaab. Överföringsalternativet innebär dessutom en löpande avgift till Gryaab där Bollebygds andel uppskattats till omkring 1,1% av totalkostnaden och där framtida avgiftsnivå efter utbyggnaden Nya Rya grovt bedömts till cirka 7,8 mnkr per år, samt risk för ägartillskott (KS2023/231–7). Även om alla belopp är behäftade med osäkerhet bedömer förvaltningen att den relativa bilden mellan alternativen inte har förändrats sedan underlaget togs fram. Det kapitalintensiva överföringsalternativet förblir känsligare för prisuppgångar och projektpåslag än en om-/nybyggnation i egen regi, samtidigt som egen regi undviker externa och finansieringsrisker kopplade till Nya Rya. Tillfälligt miljötillstånd till och med 2035 skapar därtill ett tidsmässigt andrum som reducerar risken för dyrt “snabbspår” och gör det möjligt att planera investeringar i BARV på ett sätt som är förenligt med kommunens finansieringsförmåga. Samtidigt kvarstår de väsentliga osäkerheterna i överföringsalternativet vilket talar emot att den ekonomiska rangordningen skulle ha vänt sedan tidpunkten för Swecos utredning. Mot denna bakgrund vidhåller förvaltningen att egen regi är det mest ekonomiskt försvarbara alternativet.

Bedömning

Mot bakgrund av inriktningsbeslutet, den genomförda MKA:n och det förlängda miljötillståndet bedömer förvaltningen att egen regi är den mest ändamålsenliga och ekonomiskt försvarbara lösningen. Förvaltningen gör samtidigt bedömningen att kompetensen för både genomförande och drift kan säkerställas. Sammantaget bör därför rangordningen av de olika lösningarna i KS2023/231–7 kvarstå.

Förvaltningen bedömer vidare sannolikheten att erhålla ett permanent miljötillstånd för den framtida anläggningen som mycket god. Erfarenheterna från det redan beviljade tillfälliga tillståndet har bidragit till en god kännedom om processen, vilket i sin tur stärker förvaltningens förmåga att hantera kommande prövningar.

När det gäller kompetensförsörjningen kan frågan delas upp i två delar: projektfasen och driftsfasen. För driftens del görs bedömningen att den inte kommer skilja sig väsentligt från nuvarande verksamhet, som sedan länge bedrivs i egen regi. Därmed finns både kompetens och kapacitet att fortsätta i samma form.

Projektfasen förväntas inte heller innebära några kompetensglapp. Konsultfirmor kommer att anlitas för att säkerställa nödvändig specialistkunskap, samtidigt som kompetensen inom förvaltningen bedöms vara fortsatt hög. Utöver detta planerar förvaltningen att föra dialog med och göra fältbesök hos andra VA-huvudmän som nyligen byggt liknande anläggningar med syfte att lära och utbyta erfarenheter.

Barnkonsekvensanalys

Förslag till beslut om inriktning bedöms inte påverka barn eller unga negativt.

Beslutsunderlag

KS2023/231–7, Rapport Sweco, Bollebygds framtida avloppshantering

KS2023/231–10, KF inriktningsbeslut avseende framtida avloppsrening

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Teknik- och serviceförvaltningen

Ulf Krüger

Hannes Wallberg

Tjänsteskrivelse

2025-09-10

Förvaltningschef

Utvecklingsledare